A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2018. szeptember 19.* [i]

„Előzetes döntéshozatal – Szociálpolitika – 2000/78/EK irányelv – A foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód – A 2. cikk (2) bekezdése – Minden, fogyatékosságon alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalma – A szociális biztonságról szóló kollektív szerződés – A Németországban állomásozó szövetséges erők egykori polgári alkalmazottai számára folyósított átmeneti kiegészítő támogatás – E támogatás fizetésének megszüntetése, amennyiben az érintett teljesíti az ahhoz szükséges feltételeket, hogy a kötelező nyugdíjbiztosítási rendszer alapján a fogyatékossággal élő személyeknek biztosított előrehozott öregségi nyugdíjban részesüljön”

A C-312/17. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Landesarbeitsgericht Hamm (hammi munkaügyi fellebbviteli bíróság, Németország) a Bírósághoz 2017. május 29-én érkezett, 2017. március 28-i határozatával terjesztett elő a

Surjit Singh Bedi

és

a **Bundesrepublik Deutschland**,

a **Bundesrepublik Deutschland in Prozessstandschaft für das Vereinigte Königreich von Großbritannien und Nordirland**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: L. Bay Larsen tanácselnök, J. Malenovský, M. Safjan (előadó), D. Šváby és M. Vilaras bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a német kormány képviseletében T. Henze és J. Möller, meghatalmazotti minőségben,

– a Bundesrepublik Deutschland in Prozessstandschaft für das Vereinigte Königreich von Großbritannien und Nordirland képviseletében B. von Buchholz Rechtsanwältin,

* Az eljárás nyelve: német.

– az Európai Bizottság képviseletében D. Martin és M. Kellerbauer, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2008. május 29-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelv (HL 2000. L 303., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 2. kötet, 79. o.) 2. cikke (2) bekezdésének értelmezésére irányul.

2 E kérelmet a Surjit Singh Bedi és a Bundesrepublik Deutschland (Németországi Szövetségi Köztársaság), valamint a Bundesrepublik Deutschland in Prozessstandschaft für das Vereinigte Königreich von Großbritannien und Nordirland (Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága perbizományosaként eljáró Németországi Szövetségi Köztársaság) között folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő, amelynek tárgya kollektív szerződés által előírt átmeneti kiegészítő támogatás folyósításának megszüntetése, olyan esetben, amikor az érintett teljesítette az ahhoz szükséges feltételeket, hogy a kötelező nyugdíjbiztosítási rendszer alapján a fogyatékos személyeknek biztosított előhozott öregségi nyugdíjban részesüljön.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 2000/78 irányelv (8), (11)–(13) és (15) preambulumbekezdése értelmében:

„(8) Az Európai Tanács 1999. december 10–11-i helsinki ülésén elfogadott 2000. évi foglalkoztatási irányvonalak hangsúlyozzák a szociális integrációt ösztönző munkaerőpiac kialakításának szükségességét egymást követő, egymásra épülő intézkedések meghozatala által, amelyek a csoportok, mint például a fogyatékos személyek csoportjának hátrányos megkülönböztetése elleni küzdelmet célozzák. Hangsúlyozzák ezenkívül, hogy külön figyelmet kell fordítani az idősebb munkavállalók támogatására azért, hogy munkaerőpiaci részvételük fokozódjon.

[…]

(11) A valláson, meggyőződésen, fogyatékosságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló hátrányos megkülönböztetés meghiúsíthatja az EK-Szerződés célkitűzéseinek a megvalósítását, különösen a foglalkoztatás magas szintjének és a magas szintű szociális védelemnek az elérését, az életszínvonal növelését, az életminőség javítását, a gazdasági és szociális kohéziót és szolidaritást, valamint a személyek szabad mozgását.

(12) E célból minden közvetlen vagy közvetett, valláson, meggyőződésen, fogyatékosságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló hátrányos megkülönböztetést az ezen irányelv hatálya alá tartozó területeken a Közösségen belül meg kell tiltani. A hátrányos megkülönböztetés e tilalmát a harmadik országok állampolgáraira is alkalmazni kell, de e tilalom nem terjed ki a nemzeti hovatartozás alapján történő megkülönböztetésre, és nem érinti a harmadik országokból származó személyek beutazását és letelepedését, valamint foglalkoztatásukat és munkavégzésüket.

(13) Ez az irányelv nem alkalmazható a szociális biztonsági és a szociális védelmi rendszerekre, amelyek juttatásait az EK-Szerződés 141. cikkében szereplő meghatározással ellentétben nem jövedelemként kezelik [helyesen: amelyek juttatásai nem feleltethetők meg a díjazás EK-Szerződés 141. cikk szerinti fogalmának], sem pedig bármely, a munkához jutást vagy a munkaviszony fenntartását célzó állami támogatásra.

[…]

(15) Azoknak a tényeknek a megítélése, amelyek alapján közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetésre lehet következtetni, a nemzeti joggal vagy gyakorlattal összhangban a nemzeti igazságszolgáltatásra vagy egyéb, illetékes hatóságokra tartozik. Az ilyen tagállami előírások rendelkezhetnek arról, hogy a közvetett megkülönböztetés [helyesen: közvetett hátrányos megkülönböztetés] minden eszközzel, akár statisztikai bizonyítékok alapján is megállapítható.”

4 Ezen irányelv 1. cikke kimondja:

„Ennek az irányelvnek a célja a valláson, meggyőződésen, fogyatékosságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló, foglalkoztatás és munkavégzés során alkalmazott hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem általános kereteinek a meghatározása az egyenlő bánásmód elvének a tagállamokban történő megvalósítására tekintettel.”

5 Az említett irányelv 2. cikkének (1) és (2) bekezdése előírja:

„(1) Ezen irányelv alkalmazásában az »egyenlő bánásmód elve« azt jelenti, hogy az 1. cikkben említett okok alapján nem szabad semmiféle közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést tenni.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában:

a) közvetlen hátrányos megkülönböztetés akkor áll fenn, ha egy személy egy másikhoz képest kedvezőtlenebb elbánásban részesül, részesült vagy fog részesülni egy hasonló helyzetben az 1. cikkben hivatkozott okok bármelyike alapján [helyesen: akkor áll fenn, ha az 1. cikkben felsorolt okok bármelyike miatt valaki hasonló helyzetben lévő másik személyhez képest kedvezőtlenebb bánásmódban részesül, részesült vagy fog részesülni];

b) közvetett hátrányos megkülönböztetés akkor áll fenn, ha egy látszólag semleges előírás, feltétel vagy gyakorlat egy bizonyos életkorú személyt más személyekkel szemben hátrányos helyzetbe hoz, kivéve ha
   i. az előírás, feltétel vagy gyakorlat törvényes [helyesen: jogszerű] cél által objektíve igazolható, és a cél elérésére irányuló eszközök megfelelők és szükségesek; vagy ha
   ii. bizonyos fogyatékkal rendelkező személyek vonatkozásában a munkáltatónak vagy bármely más személynek vagy szervezetnek, akire ez az irányelv vonatkozik, a nemzeti jogszabályok értelmében megfelelő intézkedéseket kell hoznia az 5. cikkben meghatározott elvekkel összhangban, hogy megszüntesse az ilyen előírásból, feltételből vagy gyakorlatból eredő hátrányokat.”

6 Ugyanezen irányelv 3. cikkének (1) és (3) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) A Közösségre átruházott hatáskörök korlátain belül ezt az irányelvet minden személyre alkalmazni kell, mind a köz-, mind a magánszféra vonatkozásában, beleértve a köztestületeket [helyesen: állami szerveket] is a következőkre tekintettel:

[…]

c) alkalmazási és munkakörülmények [helyesen: munkafeltételek], beleértve az elbocsátást és a díjazást;

[…]

(3) Ezt az irányelvet nem kell alkalmazni semmilyen állami rendszerek vagy azzal egyenrangú egyéb rendszerek kifizetéseire, beleértve az állami szociális biztonsági és a szociális védelmi rendszereket is.”

7 A 2000/78 irányelv 16. cikkének szövege a következő:

„A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy biztosítsák:

a) bármely törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezés eltörlését, amely az egyenlő bánásmód elvével ellentétes [helyesen: bármely, az egyenlő bánásmód elvével ellentétes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezés eltörlését];

b) bármely, az egyenlő bánásmód elvével ellentétben álló rendelkezés, amelyet szerződés, kollektív szerződés, vállalati belső szabályzat, a szellemi szabadfoglalkozásúak, valamint a munkavállalók és munkáltatók szervezeteinek szabályzatai tartalmaznak [helyesen: tartalmaz] semmissé nyilvánítását vagy nyilváníthatóságát vagy módosítását.”

A német jog

8 Az 1971. augusztus 31-i Tarifvertrag zur sozialen Sicherung der Arbeitnehmer bei den Stationierungsstreitkräften im Gebiet der Bundesrepublik Deutschland (a Németországi Szövetségi Köztársaság területén állomásozó fegyveres erők alkalmazottainak szociális biztonságáról szóló kollektív szerződés; a továbbiakban: TV SozSich) a Németországi Szövetségi Köztársaság és több szakszervezet között jött létre a Németország területén állomásozó, más államok, köztük az Egyesült Királyság fegyveres erői által foglalkoztatott munkavállalók munkafeltételeinek meghatározása céljából.

9 A TV SozSich-nek „A támogathatóság feltételei” című 2. §-a kimondja:

„A jelen kollektív szerződésben meghatározott ellátásokra jogosultak azok a munkavállalók, akiket

1. elbocsátottak, olyan létszámcsökkentés folytán, amely

a) a katonai személyi állomány csökkentéséből ered,

b) a hierarchia legmagasabb szintjén álló szerv katonai indokból hozott határozatának következményeként állomáshelyek vagy egységek megszüntetéséből, vagy azoknak a jelenlegi állandó munkahelyen kívüli területre való áthelyezéséből ered,

2. amennyiben az elbocsátás időpontjában

a) legalább egy éve teljes munkaidőben dolgoznak,

b) bizonyítani tudnak az 1966. dezember 16-i [Tarifvertrag für die Arbeitnehmer bei den Stationierungsstreitkräften im Gebiet der Bundesrepublik Deutschland (a Németországi Szövetségi Köztársaság területén állomásozó fegyveres erők alkalmazottainak szociális biztonságáról szóló kollektív szerződés, a továbbiakban: TV AL II)] 8. §-a vagy az 1968. január 30-i [Tarifvertrag für die bei den Dienststellen, Unternehmen und sonstigen Einrichtungen der alliierten Behörden und der alliierten Streitkräfte im Gebiet von Berlin beschäftigten Arbeitnehmer (a Berlin körzetében

állomásozó szövetséges hivatalok, szövetséges fegyveres erők szolgálatai, vállalkozásai és más szervei alkalmazottaira vonatkozó kollektív szerződés, a továbbiakban: TV B II)] 8. §-a szerinti legalább ötéves munkavégzést, és elérték a 40 éves életkort,

c) az utolsó öt évben állandó lakóhelyük a TV AL II vagy a TV B II területi hatálya alá tartozó területen volt,

d) nem teljesítik a kötelező nyugdíjbiztosítási rendszer keretében meghatározott, ahhoz szükséges feltételeket, hogy öregségi nyugdíjban vagy előrehozott öregségi nyugdíjban részesüljenek, és

(3) amennyiben nem ajánlanak fel a számukra a TV AL II hatálya alá tartozó területen más elfogadható állást […]”

10 A TV SozSich „Átmeneti kiegészítő támogatás” címet viselő 4. §-a így rendelkezik:

„(1) Átmeneti kiegészítő támogatás folyósítandó:

a) más, a Németország területén állomásozó fegyveres erőkön kívüli munkaviszony alapján kapott díjazás kiegészítéseként,

b) a Bundesanstalt für Arbeit (Szövetségi Munkaügyi Hivatal, Németország) által nyújtott, munkanélküliséggel vagy szakképzéssel kapcsolatos ellátások (munkanélküli-járadék, munkanélküliek szociális támogatása, szociális segély) kiegészítéseként,

c) a kötelező egészségbiztosítási rendszer által betegség miatt folyósított táppénz vagy a kötelező balesetbiztosítási rendszer által baleset miatt folyósított rokkantsági támogatás kiegészítéseként.

[…]

3.

a) 1. az, egy másik munkaviszony alapján kapott díjazás kiegészítéséül folyósított átmeneti támogatás [(1) bekezdés a) pont] számítási alapja a kollektív szerződés által a TV AL II 16. §-a 1. pontjának a) alpontjában előírt alapdíjazás, amely a munkavállalót elbocsátásának időpontjában egy teljes hónapon keresztül megilleti a szerződésében meghatározott rendes munkaidő alapján (számítási képlet: rendes heti munkaidő x 13: 3). […]

5.

a) Azok a munkavállalók, akik elbocsátásuk időpontjában elértek

20 év szolgálati időt (a TV AL II vagy a TV B II 8. §-a) és az 55 éves életkort

vagy 25 év szolgálati időt (a TV AL II vagy a TV B II 8. §-a) és az 50 éves életkort,

időkorlátozás nélkül átmeneti kiegészítő támogatásban részesülnek az (1)–(4) bekezdésnek megfelelően.

[…]”

11 A TV SozSich-nek „A jogalap nélküli átmeneti kiegészítő támogatások és társadalombiztosítási befizetésekhez való hozzájárulások fizetésének kizárása és visszatéríttetése” című 8. §-a (1) bekezdésének c) pontjában így rendelkezik:

„Az átmeneti támogatás és a társadalombiztosítási befizetésekhez való hozzájárulás nem folyósítandó azon időszakokra:

[…]

c) amelyek későbbiek annál a hónapnál, amely folyamán a munkavállaló teljesíti a kötelező nyugdíjbiztosítási rendszer által ahhoz előírt feltételeket, hogy előrehozott öregségi nyugdíjban vagy rokkantsági nyugdíjban részesüljön.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

12 S. S. Bedit, aki 1954-ben született, súlyosan fogyatékosnak minősítették, 50%-os rokkantsági fokkal.

13 S. S. Bedi 1978 óta az Egyesült Királyság Németországban állomásozó fegyveres erőinek alkalmazásában állt polgári alkalmazottként, utoljára a münsteri (Németország) állomáshelyen biztonsági őrként. Munkaszerződése kikötéseinek értelmében a Németország területén állomásozó fegyveres erők alkalmazottainak szociális biztonságáról szóló kollektív szerződések, amelyek sorában szerepel a TV SozSich is, volt alkalmazandó munkaviszonyára.

14 S. S.Bedit a münsteri állomáshely bezárása miatt 2013. december 31-i hatállyal elbocsátották. 2014. január 1-jétől a TV SozSich 4. §-ában előírt átmeneti kiegészítő támogatásban részesült (a továbbiakban: átmeneti kiegészítő támogatás). E támogatás összege utoljára havi 1604,20 euró volt.

15 2014. március 1-jén S. S. Bedi biztonsági őrként munkába állt egy magánvállalkozásnál, és 2016. április 1-jétől teljes munkaidőben e vállalkozás alkalmazásában áll.

16 A Németországi Szövetségi Köztársaság 2015. március 23-i levelében arról tájékoztatta S. S. Bedit, hogy 2015. május 1-jétől teljesíti az ahhoz szükséges feltételeket, hogy a kötelező nyugdíjbiztosítási rendszer alapján a súlyos fogyatékossággal élők előrehozott öregségi nyugdíjában részesüljön, következésképpen az átmeneti kiegészítő támogatásra való joga a TV SozSich 8. §-a (1) bekezdésének c) pontja értelmében 2015. április 30-i hatállyal megszűnik. Az említett támogatás folyósítását ebben az időpontban megszüntették.

17 S. S. Bedi helyzetében a súlyos fogyatékossággal élők előrehozott öregségi nyugdíjának összege havi 909,50 euró, figyelembe véve a 10,80%-os csökkentetést azon naptári 36 hónap folyamán, amikor e nyugellátásban előrehozott módon részesül. Azon további díjazások felső határa, amelyekben az említett öregségi nyugdíj mellett részesülhetne anélkül, hogy nyugdíja összege ne csökkenjen, havi 450 euró teljes öregségi nyugdíjjal számolva. A díjazás felső határa részleges öregségi nyugdíjjal számolva, amely S. S. Bedi esetében ugyancsak lehetséges volna, havi 2310 euró, 1750 euró, illetve 1200 euró lenne a teljes nyugdíj egyharmadának, 50%-ának, illetve kétharmadának megfelelő összegű részleges nyugdíj mellett. A jelen esetben S. S. Bedi az ilyen nyugdíj kétharmadának megfelelő részleges nyugdíjban részesülhetne.

18 S. S. Bedi keresetet indított az Arbeitsgericht Münster (münsteri munkaügyi bíróság, Németország) előtt a Németországi Szövetségi Köztársaság egyrészt mint a TV SozSich részes fele ellen, másodszor pedig az 1959. augusztus 3-án aláírt és 1971. október 21-én, 1981. május 18-án és 1993. március 18-án az Észak-atlanti Szerződés tagállamai közötti, a fegyveres erőik jogállásáról szóló megállapodást a Németországi Szövetségi Köztársaságban állomásozó külföldi erők jogállására tekintettel kiegészítő megállapodás 56. cikkének (8) bekezdése értelmében az Egyesült Királyság jogainak érvényesítése

céljából. S. S. Bedi annak megállapítását kérte e bíróságtól, hogy továbbra, 2015. május 1-jét követően is fennáll az átmeneti kiegészítő támogatás részére történő folyósítására vonatkozó kötelezettség. 2016. február 11-én közölt ítéletével az Arbeitsgericht Münster (münsteri munkaügyi bíróság) elutasította S. S. Bedi keresetét.

19 S. S. Bedi ezen ítélet ellen fellebbezést nyújtott be a Landesarbeitsgericht Hamm (hammi munkaügyi fellebbviteli bíróság, Németország) előtt. Azt kérte e bíróságtól, hogy állapítsa meg, hogy fennáll az átmeneti kiegészítő támogatás további folyósításának kötelezettsége, valamint rendelje el e támogatás 2016 áprilisától 2016 decemberéig tartó folyósításának az elrendelését.

20 A kérdést előterjesztő bíróságban felmerül a kérdés, hogy a TV SozSich 8. §-a (1) bekezdésének c) pontja sérti-e a fogyatékosságon alapuló hátrányos megkülönböztetés 2000/78 irányelv 1. és 16. cikkében kimondott tilalmát olyan helyzetben, amikor a munkavállaló teljesíti a súlyos fogyatékossággal élők előrehozott öregségi nyugellátására való jog megnyílásának a kötelező nyugdíjbiztosítási rendszer által előírt feltételeit.

21 A Bundesarbeitsgericht (szövetségi munkaügyi bíróság, Németország) ítélkezési gyakorlata szerint a TV SozSich 8. §-a (1) bekezdésének c) pontja nem vezet be semmilyen, közvetlen vagy közvetett, hátrányos megkülönböztetést az érintett munkavállalók tekintetében. E rendelkezés ugyanis, tekintettel az előrehozott öregségi nyugdíjra való jogosultsághoz előírt feltételekre, nem veheti alapul a fogyatékosságot, mindenesetre jogszerű céllal igazolható, és e cél elérésének eszközei megfelelőek és szükségesek.

22 A kérdést előterjesztő bíróság szerint ugyanakkor a Bíróság közelmúltbéli ítélkezési gyakorlatának és különösen a 2012. december 6-i Odar ítéletnek (C-152/11, EU:C:2012:772) a fényében nem zárható ki a hátrányos megkülönböztetés.

23 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság kiemeli többek között, hogy a TV SozSich 8. §-a (1) bekezdésének c) pontjában előírt feltétel az előrehozott öregségi nyugdíjhoz való jogon alapul. Amennyiben nem az öregségi nyugdíjban való tényleges részesülés számít, hanem kizárólag a munkavállaló arra vonatkozó joga, hogy ilyen nyugdíjban részesüljön, a TV SozSich a fogyatékossággal élő munkavállalók tekintetében mindig az átmeneti kiegészítő támogatásban való részesülés csökkentett időtartamát eredményezi a nem fogyatékossággal élő munkavállalókhoz képest. Márpedig a kiinduló helyzet azonos a munkavállalók e két kategóriája számára, amennyiben munkáltatójuk elbocsátotta őket, és előrehaladott életkoruk, valamint munkaviszonyuk hosszú időtartama folytán támogatásban kell részesülniük azon megfelelő életszínvonal fenntartásához, amelyet eddig munkaviszonyuk és az ahhoz kapcsolódó jövedelmek biztosítottak a számukra, amíg a kötelező nyugdíjbiztosítási rendszer alapján öregségi nyugdíjban nem részesülnek.

24 Az, ha a súlyos fogyatékossággal élők előrehozott öregségi nyugdíjához való jog lenne a kritériuma az átmeneti kiegészítő támogatásnak, veszélyeztetné az ezen nyugdíj biztosítása által nyújtott előnyt, amely azon sajátos nehézségek és kockázatok figyelembevételét célozza, amelyekkel a súlyos fogyatékossággal élő munkavállalók szembesülnek. Ezen előny, mivel a kizárólag az ilyen fogyatékosságból eredő hátrányokat kompenzálja, nem vehető tekintetbe a súlyos fogyatékossággal élő és a nem fogyatékossággal élő munkavállalók és helyzetük átmeneti kiegészítő támogatásban való részesülés szempontjából történő összehasonlítása során. Másként a jogalkotó által a súlyos fogyatékossággal élőket érintő sajátos nehézségek tekintetében előírt kompenzáció számukra kedvezőtlen hatással járna.

25 E körülmények között a Landesarbeitsgericht Hamm (hammi munkaügyi fellebbviteli bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni a [2000/78 irányelv] 2. cikkének (2) bekezdését, hogy azzal ellentétes az a kollektív szerződésben szereplő rendelkezés, amely előírja, hogy a kollektív szerződés szerinti alapbér alapján az általános öregségi nyugdíjrendszer szerinti nyugdíjjogosultság alapján nyújtott anyagi biztonság eléréséig a munkahelyüket elvesztett munkavállalók megfelelő megélhetése biztosításának céljából járó átmeneti támogatás folyósítása az előrehozott öregségi nyugdíjra való jogosulttá válással megszűnik, továbbá e rendelkezés alkalmazása a fogyatékosságon alapuló előrehozott öregségi nyugdíjban való részesülés lehetőségétől függ?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

26 A kérdést előterjesztő bíróság kérdésével lényegében arra keres választ, hogy a 2000/78 irányelv 2. cikkének (2) bekezdését akként kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétesek az olyan, kollektív szerződésben szereplő rendelkezések, amelyek előírják, hogy a munkahelyét elvesztett munkavállalónak, megfelelő megélhetése biztosításának céljából, a kötelező nyugdíjbiztosítási rendszer szerinti öregségi nyugdíjra való jogosultsága eléréséig járó átmeneti kiegészítő támogatás folyósítása megszűnik, amikor e munkavállaló teljesíti az ahhoz előírt feltételeket, hogy e rendszer alapján a súlyos fogyatékossággal élő személyek előrehozott öregségi nyugdíjában részesüljön.

27 A jelen esetben a TV SozSich az, a Németországi Szövetségi Köztársaság és több szakszervezet között létrejött kollektív szerződés, amely a Németország területén állomásozó fegyveres erők alkalmazottainak szociális biztonságára vonatkozik.

28 Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a 2000/78 irányelv címéből, preambulumából és tartalmából egyaránt az következik, hogy az olyan általános, „a foglalkoztatás és munkavégzés körében” mindenki számára egyenlőséget biztosító jogi keret létrehozására irányul, amely hatékony védelmet biztosít bármely, az 1. cikkében említett okon – köztük a fogyatékosságon – alapuló hátrányos megkülönböztetéssel szemben (lásd ebben az értelemben: 2009. június 18-i Hütter ítélet, C-88/08, EU:C:2009:381, 33. pont; 2018. március 14-i Stollwitzer ítélet, C-482/16, EU:C:2018:180, 20. pont).

29 A nemzeti bíróság által előterjesztett kérdés megválaszolása céljából először azt kell megvizsgálni, hogy az olyan rendelkezések, mint a TV SozSich átmeneti kiegészítő támogatásra vonatkozó, állítólagosan hátrányosan megkülönböztető rendelkezései, a 2000/78 irányelv hatálya alá tartoznak-e.

30 E tekintetben az irányelv hatálya az ezen irányelv (13) preambulumbekezdésével együtt értelmezett 3. cikke (1) bekezdése c) pontjának és (3) bekezdésének fényében úgy értendő, hogy nem terjed ki azon szociális biztonsági és szociális védelmi rendszerekre, amelyek juttatásai nem feleltethetők meg a díjazás EUMSZ 157. cikk (2) bekezdése szerinti fogalmának (2012. december 6-i Dittrich és társai ítélet, C-124/11, C-125/11 és C-143/11, EU:C:2012:771, 31. pont; 2016. június 2-i C ítélet, C-122/15, EU:C:2016:391, 20. pont).

31 Azt kell meghatározni tehát, hogy egy olyan átmeneti kiegészítő támogatás, mint amelyet a TV SozSich előír, megfeleltethető-e a díjazás EUMSZ 157. cikk (2) bekezdése szerinti fogalmának.

32 Az EUMSZ 157. cikk (2) bekezdése értelmében „díjazás” a rendes alap- vagy minimálbér, illetve illetmény, valamint minden egyéb olyan juttatás, amelyet a munkavállaló a munkáltatójától közvetlenül vagy közvetve, készpénzben vagy természetben a munkaviszonyára tekintettel kap.

33 A Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy a „díjazás” EUMSZ 157. cikk (2) bekezdése szerinti fogalmát tágan kell értelmezni. Így különösen „valamennyi, készpénzben vagy természetben adott vagy a jövőben adandó juttatás beletartozik, feltéve hogy – akár közvetetten – azt a munkavállalónak a munkáltató a munkavállaló munkaviszonyára tekintettel, illetve a munkaszerződés vagy jogszabályi rendelkezés alapján vagy önkéntesen biztosítja”. Az a körülmény továbbá, hogy egyes juttatásokat a munkaviszony megszűnése után folyósítanak, nem zárja ki, hogy e juttatások a fent hivatkozott rendelkezések értelmében vett díjazás jellegével rendelkezzenek (2012. december 6-i Dittrich és társai ítélet, C-124/11, C-125/11 és C-143/11, EU:C:2012:771, 35. pont; 2016. június 2-i C ítélet, C-122/15, EU:C:2016:391, 21. pont).

34 A Bíróság pontosította továbbá, hogy a „díjazásnak” minősülő juttatások közé tartoznak éppen azok a munkáltató által, a fizetett munkaviszony fennállására tekintettel adott juttatások is, amelyek célja, hogy jövedelemforrást biztosítsanak a munkavállalóknak akkor is, ha egyes különleges esetekben semmilyen – a munkaszerződésben meghatározott – munkát nem végeznek. Másrészt e juttatás díjazás jellege nem vonható kétségbe csupán azért, mert szociálpolitikai megfontolásokra is figyelemmel van (2004. december 9-i Hlozek ítélet, C-19/02, EU:C:2004:779, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

35 Egyébiránt, ami a munkavállalónak munkáltatója által, munkaviszonya megszűnésekor fizetett kártérítést illeti, a Bíróság már megállapította, hogy ez a halasztott díjazás egy fajtáját jelenti, amely díjazásra a munkavállaló a munkaviszonyára tekintettel jogosult, ám amely díjazást munkaviszonya megszűnésének időpontjában kell számára biztosítani azért, hogy az megkönnyítse a munkahely elvesztéséből adódott helyzethez való alkalmazkodást (1990. május 17-i Barber ítélet, C-262/88, EU:C:1990:209, 13. pont; 2004. december 9-i Hlozek ítélet, C-19/02, EU:C:2004:779, 37. pont).

36 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint továbbá annak mérlegeléséhez, hogy valamely ellátás az EUMSZ 157. cikk hatálya alá tartozik-e, önmagában az annak megállapítására vonatkozó feltétel, hogy a munkavállaló a közte és volt munkaadója között fennállott munkaviszonyra tekintettel részesül az öregségi nyugdíjban, tehát a munkaviszony feltétele, amely e cikk szövegén alapul, döntő jellegű lehet (lásd ebben az értelemben: 2012. december 6-i Dittrich és társai ítélet, C-124/11, C-125/11 és C-143/11, EU:C:2012:771, 37. pont; 2016. november 24-i Parris ítélet, C-443/15, EU:C:2016:897, 34. pont).

37 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az átmeneti kiegészítő támogatás célja, hogy lehetővé tegye az olyan idős, hosszú időn keresztül alkalmazott munkavállalók számára, akiket gazdasági okból, érvényesen elbocsátottak, hogy támogatásban részesüljenek a munkaviszony megszűnését követően. E támogatás célja, hogy biztosítsa e személyek megélhetési eszközeit, és orvosolja az abból eredő nehézségeket, hogy egy új munkaviszony keretében esetleg alacsonyabb díjazásban részesülnek vagy munkanélküliek lesznek. Az említett támogatás célja továbbá, hogy ösztönzésül hasson arra, hogy a munkavállaló egy, a Németországban állomásozó fegyveres erők ágazatán kívüli, új munkaviszonyba lépve továbbra is aktív maradjon. Ez az eset például akkor, ha új feladatkörében a munkavállaló az említett fegyveres erőknél ellátott feladatkörében kapottnál, sőt, akár még a munkanélküli-ellátásnál is alacsonyabb díjazásban részesül.

38 A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy az átmeneti kiegészítő támogatás olyan különleges szociális ellátás, amelyet adóból finanszíroznak, és amelyet a Németországi Szövetségi Köztársaság a TV SozSich-ből eredő kötelezettségei alapján folyósít azon munkaviszonyon kívül, amely a munkavállaló és a munkavégzés helye szerinti állam között fennállt. E bíróság pontosítja ugyanakkor, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság e támogatást a Németország területén állomásozó fegyveres erők származási államai nevében folyósítja.

39 Ilyen körülmények között az említett támogatást úgy kell tekinteni, mint amelyet az Egyesült Királyság mint munkáltató folyósít S. S. Bedi számára, amint arra az Egyesült Királyság perbizományosaként eljáró Németországi Szövetségi Köztársaság rámutat írásbeli észrevételeiben.

40 Egyébiránt, mivel az átmeneti kiegészítő támogatást olyan kollektív szerződés írja elő, mint a TV SozSich, amely egy meghatározott munkavállalói csoportot, nevezetesen a Németország területén állomásozó fegyveres erők alkalmazottait érint, e támogatást az abban részesülő munkavállaló és a munkáltató között létrejött munkaviszony feltételei határozzák meg.

41 Erre tekintettel az említett támogatás összegét az utolsó kifizetett illetmény alapján számítják. Ugyanis, amint arra a kérdést előterjesztő bíróság rámutat, az átmeneti kiegészítő támogatást azon alapdíjazás alapján nyújtják, amelyben a munkáltató elbocsátásának időpontjában részesült, a TV SozSich 4. §-a (3) bekezdése a) pontja 1) alpontjának megfelelően.

42 Következésképpen az átmeneti kiegészítő támogatás tényleges pénzbeli előnyt jelent, amelyet a munkáltató a munkavállalónak ez utóbbi munkaviszonyára tekintettel fizet. Az átmeneti kiegészítő támogatás tehát az EUMSZ 157. cikk (2) bekezdése értelmében vett „díjazásnak” tekinthető. Következésképpen e támogatás a 2000/78 irányelv hatálya alá tartozik.

43 Másodszor azt kell megvizsgálni, hogy a TV SozSich 8. §-a (1) bekezdésének c) pontja a 2000/78 irányelv által tiltott, fogyatékosságon alapuló hátrányos megkülönböztetést vezet-e be.

44 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy ezen irányelv 2. cikkének (1) bekezdése értelmében „az egyenlő bánásmód elve” azt jelenti, hogy az ugyanezen irányelv 1. cikkében említett okok alapján, amelyek sorában szerepel többek között a fogyatékosság, nem szabad semmiféle közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést tenni.

45 Ami a közvetlen hátrányos megkülönböztetés fennállását illeti, a 2000/78 irányelv 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerint ilyen megkülönböztetés akkor áll fenn, ha valamely személy az irányelv 1. cikkében hivatkozott okok bármelyike alapján kedvezőtlenebb elbánásban részesül, mint egy hasonló helyzetben lévő másik személy.

46 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy mind a súlyos fogyatékossággal élő munkavállalókat, mind személyek más csoportjait megilleti a német kötelező nyugdíjbiztosítási rendszer alapján az előrehozott öregségi nyugdíjra vonatkozó jog.

47 Következésképpen az átmeneti kiegészítő támogatás folyósításának megszüntetése olyan helyzetben, amikor az érintett személy teljesíti az előrehozott öregségi nyugdíjban vagy rokkantsági nyugdíjban való részesedés kötelező nyugdíjbiztosítási rendszer szerinti feltételeit a TV SozSich 8. §-a (1) bekezdése c) pontjának alkalmazásában, nem kizárólag a súlyos fogyatékossággal élő munkavállalókat érinti.

48 Ilyen körülmények között nem lehet megállapítani, hogy e rendelkezés közvetlenül a fogyatékosságon alapuló eltérő bánásmódot vezet be a 2000/78 irányelv 1. cikke és 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja egymással összefüggésben értelmezett rendelkezései értelmében, mivel olyan szempontot vesz alapul, amely nem elválaszthatatlanul kapcsolódik a fogyatékossághoz (lásd ebben az értelemben: 2013. április 11-i HK Danmark ítélet, C-335/11 és C-337/11, EU:C:2013:222, 72. és 74. pont; 2018. január 18-i Ruiz Conejero ítélet, C-270/16, EU:C:2018:17, 37. pont).

49 Ami a közvetett hátrányos megkülönböztetés fennállását illeti, mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy a 2000/78 irányelv 2. cikke (2) bekezdése b) pontja ii) alpontjának az alapügy körülményeinek fényében nincs relevanciája, mivel nem hivatkoztak arra, hogy a német jogszabályok arra kötelezné S. S. Bedi munkáltatóját, olyan személyt vagy szervezetet, aki vagy amely ezen irányelv hatálya alá tartozik, hogy megtegye az e rendelkezés szerinti megfelelő intézkedéseket azon hátrányok elkerülése céljából, amelyekhez az alapügyben a TV SozSich rendelkezéseinek alkalmazása vezethet.

50 Ami a 2000/78 irányelv 2. cikke (2) bekezdése b) pontjának i) alpontját illeti, e rendelkezés azt írja elő, hogy közvetett hátrányos megkülönböztetés áll fenn, ha egy látszólag semleges rendelkezés, feltétel vagy gyakorlat bizonyos faji vagy etnikai származású személyeket más személyekhez képest különösen hátrányosan érinthet, kivéve ha ez a rendelkezés, feltétel vagy gyakorlat jogszerű céllal objektív módon igazolható, továbbá e cél megvalósításának eszközei megfelelőek és szükségesek.

51 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a súlyos fogyatékossággal élő munkavállalók születési évük függvényében a kötelező nyugdíjbiztosítási rendszer szerinti előrehozott öregségi nyugdíjban részesülnek, következésképpen általában egy-három évvel rövidebb ideig részesülnek átmeneti kiegészítő támogatásban, mint az azonos korú, nem fogyatékossággal élő munkavállalók az azt megelőzően nyújtott támogatásban, hogy a hosszú időszakon keresztül biztosítottaknak járó előrehozott öregségi nyugdíjra jogosulttá válnának. A jelen ügyben S. S. Bedi számára csak 60 éves és 8 hónapos életkorig nyújtottak átmeneti kiegészítő támogatást, amely életkor 63 év lett volna nem súlyos fogyatékossággal élő személy esetében.

52 Márpedig az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy tekintettel az előrehozott módon nyújtott öregségi nyugdíj összegének csökkentésére, valamint a munkavállaló azon további jövedelmének felső határára, amelyet e nyugdíj mellett kaphat, egy S. S. Bedi helyzetében lévő fogyatékossággal élő személy jövedelme alacsonyabb azoknál a halmozott jövedelmeknél, amelyeket az átmeneti kiegészítő támogatás összege tesz ki, kiegészülve az, egy új munkaviszony keretében folyósított díjazással, amelyekben egy nem fogyatékossággal élő munkavállaló ugyanezen helyzetben részesülne.

53 Ilyen körülmények között meg kell állapítani, hogy egy, az alapügyhöz hasonló ügyben a TV SozSich 8. §-a (1) bekezdése c) pontjának jogkövetkezménye az, hogy egy súlyos fogyatékossággal élő munkavállaló jövedelme abban az időszakban, amelyben előrehozott öregségi nyugdíjban részesül, alacsonyabb egy nem fogyatékossággal élő munkavállaló jövedelménél. Úgy tűnik tehát, hogy az e rendelkezés szerinti szabály hátrányos helyzetbe hozhatja a fogyatékos munkavállalókat, és így a 2000/78 irányelv 2. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében vett fogyatékosságon alapuló közvetett eltérő bánásmódot eredményezhet.

54 E tekintetben a német kormány és az Egyesült Királyság perbizományosaként eljáró Németországi Szövetségi Köztársaság mindazonáltal arra hivatkozik, hogy a kötelező nyugdíjbiztosítási rendszer szerinti előrehozott öregségi nyugdíjhoz való jog megnyílására tekintettel a súlyos fogyatékossággal élő munkavállalók és a nem fogyatékossággal élő munkavállalók objektíve eltérő kiindulási helyzetben vannak átmeneti kiegészítő támogatásra való igényük tekintetében. Míg az utóbbiaknak nincs erre igényük, az előbbieknek igen.

55 Az ítélkezési gyakorlatból az következik ugyanakkor, hogy a nyugdíjközeli korcsoportokba tartozó munkavállalók hasonló helyzetben vannak, mint az elbocsátással érintett többi munkavállaló, mivel munkaviszonyuk munkáltatójukkal ugyanazon okból és ugyanolyan feltételek mellett szűnik meg (lásd ebben az értelemben: 2012. december 6-i Odar ítélet, C-152/11, EU:C:2012:772, 61. pont).

56 Ugyanis a súlyos fogyatékossággal élő munkavállalóknak biztosított előny, nevezetesen hogy alacsonyabb életkorban válnak jogosulttá öregségi nyugdíjra, mint a nem fogyatékossággal élő munkavállalók, nem hozza őket különleges helyzetbe e munkavállalókhoz képest (lásd ebben az értelemben: 2012. december 6-i Odar ítélet, C-152/11, EU:C:2012:772, 62. pont).

57 Márpedig a jelen ügyben a TV SozSich 8. §-a (1) bekezdése c) pontjának az alkalmazása nyugdíjközeli munkavállalókat érint, akiket elbocsátottak. Következésképpen a súlyos fogyatékossággal élő munkavállaló és az ugyanazon korcsoportba tartozó nem fogyatékossággal élő munkavállalók helyzete a 2000/78 irányelv 2. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében hasonló.

58 E rendelkezésnek megfelelően azt kell tehát megvizsgálni, hogy a munkavállalók e két kategóriája közötti eltérő bánásmód objektív és észszerű módon, jogszerű céllal igazolható-e, e cél elérésének eszközei megfelelőek-e, és nem haladják-e meg a nemzeti jogalkotó által elérni kívánt cél megvalósításához szükséges mértéket.

59 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az uniós jog jelen állása szerint a tagállamok, valamint adott esetben a nemzeti szintű szociális partnerek széles mérlegelési jogkörrel rendelkeznek nemcsak a szociál- és foglalkoztatáspolitika területét érintő célok, hanem e kitűzött célok elérésére alkalmas intézkedések megválasztása terén is (2007. október 16-i Palacios de la Villa ítélet, C-411/05, EU:C:2007:604, 68. pont; 2013. szeptember 26-i Dansk Jurist- og Økonomforbund ítélet, C-546/11, EU:C:2013:603, 50. pont).

60 A jelen ügyben, amint az kitűnik a jelen ítélet 37. pontjából, az átmeneti kiegészítő támogatásra vonatkozó, a TV SozSich által előírt intézkedések célja, hogy – legalább részben – kompenzálja az elbocsátás által okozott jövedelemkiesést, és megkönnyítse az érintett személyek munkaerőpiacra való visszatérését. Ebben az összefüggésben a kötelező nyugdíjbiztosítási rendszer szerinti előrehozott öregségi nyugdíjhoz való jog fennállása olyan jövedelmet biztosít az érintett személy számára, amelyre tekintettel az átmeneti kiegészítő támogatás további folyósítása esetleg nem tűnik elengedhetetlennek e személy védelméhez.

61 Következésképpen meg kell állapítani, hogy az alapügyhöz hasonló ügyben az elbocsátott munkavállalóknak nyújtott jövőbeni kompenzáció és szakmai beilleszkedésük segítése, szem előtt tartva mindeközben a korlátozott pénzügyi eszközök megfelelő megosztását, tekinthető jogszerű célnak a 2000/78 irányelv 2. cikke (2) bekezdése b) pontjának i) alpontja értelmében (lásd ebben az értelemben: 2012. december 6-i Odar ítélet, C-152/11, EU:C:2012:772, 42. és 43. pont).

62 Ilyen körülmények között el kell ismerni, hogy e célokat főszabály szerint úgy kell tekinteni, mint amelyek „objektív módon és észszerűen” igazolhatnak fogyatékosságon alapuló hátrányos megkülönböztetést.

63 Arról kell még meggyőződni, hogy az e célok megvalósításához alkalmazott eszközök megfelelőek és szükségesek-e, és nem haladják-e meg az elérni kívánt cél megvalósításához megkövetelt mértéket.

64 A TV SozSich szóban forgó rendelkezéseinek megfelelő jellegével kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy az átmeneti kiegészítő támogatás előrehozott öregségi nyugdíjban részesülő munkavállalók számára történő folyósításának megszüntetése nem tűnik észszerűtlennek e támogatás céljára tekintettel, amely nem más, mint hogy a munkaviszony végét követően kiegészítő és átmeneti támogatást nyújtson, amelyet a munkáltató önkéntesen biztosít az egykori munkaviszonyra tekintettel a kötelező nyugdíjbiztosítási rendszer szerinti öregségi nyugdíjhoz való jogból eredő gazdasági védelem munkavállaló általi megszerzéséig.

65 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy egy, a SZIT 8. §-a (1) bekezdésének 1.5 pontjához hasonló rendelkezés nem tűnik úgy, hogy nyilvánvalóan ne lenne megfelelő egy, a német jogalkotó által elérni kívánt célhoz hasonló, törvényes foglalkoztatáspolitikai cél megvalósításához.

66 Annak vizsgálata céljából, hogy e rendelkezés meghaladja-e az elérni kívánt cél megvalósításához szükséges mértéket, az említett rendelkezést vissza kell helyezni azon összefüggésbe, amely a keretét képezi, és tekintetbe kell venni azt a sérelmet, amelyet az érintett személyeknek okozhat (lásd ebben az értelemben: 2012. december 6-i Odar ítélet, C-152/11, EU:C:2012:772, 65. pont).

67 Azon összefüggéssel kapcsolatban, amely a TV SozSich 8. §-a (1) bekezdése c) pontjának keretét képezi, a német kormány előadja, hogy a szociális partnerek a kollektív szerződések esetében nem kötelesek a legméltányosabb, legészszerűbb vagy legmegfelelőbb megoldást választani. E partnerek, az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 28. cikkének megfelelően kollektív tárgyalási szabadságra vonatkozó kiváltságokkal rendelkeznek.

68 A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a kollektív szerződés útján elfogadott intézkedések abban különböznek a tagállamok által egyoldalúan, törvény vagy rendelet útján elfogadottaktól, hogy a kollektív tárgyaláshoz való, a Charta 28. cikke által biztosított alapjogukat gyakorló szociális partnerekre volt bízva az érdekeik közötti egyensúly meghatározása (2011. szeptember 8-i Hennigs és Mai ítélet, C-297/10 és C-298/10, EU:C:2011:560, 66. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

69 Ha a kollektív tárgyaláshoz való, a Charta 28. cikke által biztosított jog uniós jogi rendelkezéseket érint, akkor e jogot az említett uniós jog alkalmazási körén belül, azzal összhangban kell gyakorolni (2011. szeptember 8-i Hennigs és Mai ítélet, C-297/10 és C-298/10, EU:C:2011:560, 67. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

70 Ezért a szociális partnerek, amikor az ezen irányelv hatálya alá tartozó intézkedéseket fogadnak el, kötelesek ezen irányelvet tiszteletben tartva eljárni (lásd ebben az értelemben: 2011. szeptember 8-i Hennigs és Mai ítélet, C-297/10 és C-298/10, EU:C:2011:560, 68. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2013. december 12-i Hay ítélet, C-267/12, EU:C:2013:823, 27. pont).

71 Ezenkívül emlékeztetni kell arra, hogy a 2000/78 irányelv 16. cikkének b) pontja értelmében a tagállamok megteszik az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy biztosítsák bármely, az egyenlő bánásmód elvével ellentétben álló rendelkezés, amelyet többek között szerződés vagy kollektív szerződés tartalmaz, semmissé nyilvánítását vagy nyilváníthatóságát vagy módosítását.

72 Ami azt a hátrányt illeti, amelyet a TV SozSich 8. §-a (1) bekezdésének c) pontja okozhat az érintett személyeknek, meg kell jegyezni, hogy a kérdést előterjesztő bíróság szerint az e rendelkezés által az átmeneti kiegészítő támogatáshoz való jog megszűnéséhez előírt feltétel az előrehozott öregségi nyugdíjhoz való jog megnyílásán alapul, függetlenül attól, hogy az érintett ténylegesen részesül öregségi nyugdíjban, vagy az irányú kérelmet nyújtott be. Következésképpen, amint arra a főtanácsnok rámutatott indítványának 52. pontjában, az átmeneti kiegészítő támogatás folyósításának megszüntetése automatikus.

73 Nyilvánvaló, hogy egy súlyos fogyatékossággal élő munkavállaló lehet olyan helyzetben, hogy saját egyéni okokból kedvezőbbnek véli, hogy előrehozott öregségi nyugdíjban részesüljön, még akkor is, ha, amint az a jelen ítélet 52. pontjából következik, a TV SozSich 8. §-a (1) bekezdése c) pontjának alkalmazása főszabály szerint azt eredményezi, hogy e munkavállaló jövedelme, amennyiben teljesíti a feltételeket ahhoz, hogy ilyen öregségi nyugdíjban részesüljön, nem egyenértékű az olyan, nem fogyatékossággal élő munkavállaló jövedelmével, aki átmeneti kiegészítő támogatásban részesül.

74 Ugyanakkor, amint azt a főtanácsnok kiemelte indítványának 54. pontjában, egy súlyos fogyatékossággal élő munkavállaló – szemben egy nem fogyatékossággal élő munkavállalóval – még akkor sem rendelkezik azzal a lehetőséggel, hogy dolgozzon, és ezen túlmenően átmeneti kiegészítő támogatásban részesüljön a nem előrehozott öregségi nyugdíj megszerzéséig, ha ez szándékában állna.

75 Hozzá kell tenni, hogy a súlyos fogyatékossággal élő személyeknek különleges szükségleteik vannak mind az állapotuk miatt szükséges védelemmel kapcsolatban, mind annak szükségességével kapcsolatban, hogy ezen állapot esetleges súlyosbodásával számoljanak. Tekintetbe kell tehát venni, hogy a súlyos fogyatékossággal élő személyeknek fogyatékosságukból eredően fokozott pénzügyi

szükségleteik lehetnek, és/vagy az életkor előrehaladtával e személyek pénzügyi szükségletei növekedhetnek (lásd ebben az értelemben: 2012. december 6-i Odar ítélet, C-152/11, EU:C:2012:772, 69. pont).

76 Következésképpen a szociális partnerek, az elbocsátott munkavállalóknak nyújtott jövőbeni kompenzációra és szakmai beilleszkedésük segítésére irányuló törvényes célokat követve, és szem előtt tartva mindeközben a korlátozott pénzügyi eszközök megfelelő megosztását, nem vettek figyelembe olyan releváns tényezőket, amelyek különösen a súlyos fogyatékossággal érintett munkavállalókra vonatkoznak.

77 A TV SozSich 8. §-a (1) bekezdése c) pontjának tehát az a joghatása, hogy nagymértékben veszélyezteti a súlyos fogyatékossággal élő munkavállalók jogos érdekeit, és ekként túllép a német szociális partnerek által követett szociálpolitikai célok eléréséhez szükséges mértéken.

78 Ennélfogva a TV SozSich e rendelkezéséből eredő eltérő bánásmód nem igazolható a 2000/78 irányelv 2. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. alpontja alapján.

79 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2000/78 irányelv 2. cikkének (2) bekezdését akként kell értelmezni, hogy, az alapügyhöz hasonló ügyben, azzal ellentétesek az olyan, kollektív szerződésben szereplő rendelkezések, amelyek előírják, hogy a munkahelyét elvesztett munkavállalónak megfelelő megélhetése biztosításának céljából, a kötelező nyugdíjbiztosítási rendszer szerinti öregségi nyugdíjra való jogosultsága eléréséig járó átmeneti kiegészítő támogatás folyósítása megszűnik, amikor e munkavállaló teljesíti az ahhoz előírt feltételeket, hogy e rendszer alapján a súlyos fogyatékossággal élő személyek előrehozott öregségi nyugdíjában részesüljön.

A költségekről

80 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

A foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelv 2. cikkének (2) bekezdését akként kell értelmezni, hogy az alapügyhöz hasonló ügyben azzal ellentétesek az olyan, kollektív szerződésben szereplő rendelkezések, amelyek előírják, hogy a munkahelyét elvesztett munkavállalónak, megfelelő megélhetése biztosításának céljából, a kötelező nyugdíjbiztosítási rendszer szerinti öregségi nyugdíjra való jogosultsága eléréséig járó átmeneti kiegészítő támogatás folyósítása megszűnik, amikor e munkavállaló teljesíti az ahhoz előírt feltételeket, hogy e rendszer alapján a súlyos fogyatékossággal élő személyek előrehozott öregségi nyugdíjában részesüljön.

Aláírások

i — A jelen szöveg 61. és 76. pontjában az első elektronikus közzétételt követően nyelvi módosítás történt.